

Voorstellen commissie-Hartz: redmiddel Schröder?

Achtergrond - 14 september 2006

(19 augustus 2002) Terwijl elders in Duitsland het waterpeil afgelopen vrijdag een historische hoogte bereikte, vond in de *Französischer Dom* in Berlijn de officiële presentatie plaats van het voorstel van de commissie-Hartz voor de bestrijding van de werkloosheid in Duitsland. Bondskanselier Schröder had gehoopt dat de presentatie een positieve uitwerking zouden hebben op zijn campagne, mede dankzij de verwachte media-aandacht. Die ging verleden week echter grotendeels uit naar de overstromingen. De vraag is daarom of de plannen van de commissie-Hartz het door Schröder beoogde effect zullen sorteren.

door Mark Schenkel

Maandenlang had de SPD er naar uitgekeken: het definitieve voorstel van de commissie-Hartz, dat haar vlak voor de verkiezingen het initiatief zou terugbezorgen in het debat over het doorslaggevende thema van de werkloosheid. Dit weekend heeft de partij zich collectief achter het voorstel geschaard. Nadat bondskanselier Schröder eerder al te kennen had gegeven de beoogde hervormingen direct te willen doorvoeren na een eventuele verkiezingswinst op 22 september, benadrukte hij dit weekend nogmaals het belang van het voorstel door te spreken van "het ingrijpendste hervormingsplan voor de arbeidsmarkt in de naoorlogse geschiedenis".

De belangrijkste maatregelen concentreren zich op het proces van arbeidsbemiddeling. Werklozen moeten sneller aan het werk worden gezet door de arbeidsbureaus te voorzien van een zogenaamd *Personal Service Agentur* (PSA), een bureau dat moet gaan werken volgens de principes van een uitzendbureau. Dat betekent dat de bemiddelde werknemers formeel in dienst blijven van het PSA en bedrijven flexibeler kunnen omgaan met hun personeel. Uitzendwerk is een betrekkelijk nieuw fenomeen in Duitsland. Daarnaast worden de eisen verzaamd die aan werklozen worden gesteld tijdens het solliciteren.

Een andere maatregel moet het voor ondernemingen financieel aantrekkelijker maken om een werkloze in dienst te nemen, doordat het bedrijf een gunstige lening kan aangaan bij de overheid. Dit *Job Floater*-project moet vooral de arbeidsmarkt in de nieuwe deelstaten ten goede komen.

Bovendien moet zwartwerken worden tegengegaan door huishoudelijk werk onder te brengen in een eenmansbedrijfje en dus te legaliseren.

Nu deze vergaande maatregelen bij hun presentatie niet de media-aandacht hebben gekregen waar de SPD op had gerekend, is het de vraag of zij de politieke agenda de komende weken alsnog zullen gaan domineren. Schröder's voornaamste rivaal, Edmund Stoiber van de CDU/CSU, heeft de plannen inmiddels afgedaan als een verkiezingsstunt. Volgens Stoiber heeft de rood-groene regering vier jaar lang nagelaten iets aan de enorme werkloosheid te doen, en probeert zij nu vlak voor de verkiezingen het tij te keren door een aantal rigoureuze maatregelen te nemen. Volgens Stoiber wordt de werkloosheid niet opgelost door het systeem van arbeidsbemiddeling te hervormen, maar door meer werkgelegenheid te creëren. De eensgezindheid van de CDU/CSU in haar oppositie tegen het SPD-voorstel heeft echter een aantal barsten opgelopen. Enkele partijleden, waaronder voorzitter Angela Merkel, hebben verklaard afzonderlijke delen van het voorstel zelf ook eventueel te willen gebruiken.

Behalve de CDU/CSU hebben ook de FDP en de PDS het plan van de commissie-Hartz bekritiseerd. De FDP deelt voornamelijk de kritiek van de CDU/CSU; de PDS meent dat het plan te weinig aandacht schenkt aan de specifieke behoeften van de arbeidsmarkt in de nieuwe deelstaten.

De commissie-Hartz, vernoemd naar *Volkswagen*-manager Peter Hartz, werd in mei in het leven geroepen door de rood-groene regering van Gerhard Schröder en belast met het voorbereiden van een hervorming van de arbeidsmarkt. Doel was om op korte termijn iets te doen aan de enorme werkloosheid in Duitsland, die de afgelopen jaren nauwelijks is afgenomen. In juli steeg het aantal werklozen boven de vier miljoen mensen, dat is ongeveer tien procent van de beroepsbevolking. Schröder had zijn verkiezingswinst in 1998 grotendeels te danken aan zijn belofte om de werkloosheid binnen vier jaar terug te brengen tot minder dan 3,5 miljoen. Toen dat dreigde te mislukken, hoopte hij met behulp van de commissie-Hartz alsnog resultaat te bereiken.

Over een maand zal blijken of het voorstel van de commissie-Hartz bondskanselier Schröder voor de werkloosheid heeft weten te behoeden.

Hartz-Schrittmacher für die SPD

Der Spiegel

"Anpacken, nicht schlecht reden!"

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/4137/voorstellen-commissie-hartz-redmiddel-schroder>